

Ngày soạn: 15/11/2025

Ngày dạy: Tiết 3– Lớp 10A11 – Ngày 21/11/2025

Tiết 3– Lớp 10A7– Ngày 22/11/2025

Bài 10. Thực hành

Đọc bản đồ các đới và các kiểu khí hậu trên Trái Đất. Phân tích một số kiểu khí hậu

I. MỤC TIÊU

TT	Mục tiêu
1. Năng lực địa lí	
Nhận thức địa lí	Giải thích được một số hiện tượng thời tiết và khí hậu trong thực tế.
Tìm hiểu địa lí	Đọc được bản đồ các đới khí hậu và kiểu khí hậu trên Trái Đất. Phân tích được biểu đồ một số kiểu khí hậu.
Vận dụng kiến thức, kĩ năng đã học	Xác định được tên các đới và kiểu khí hậu của Việt Nam và một số nước khác trên thế giới.
2. Năng lực chung	
Giao tiếp và hợp tác	Biết chủ động trong giao tiếp, tự tin và biết kiểm soát cảm xúc, thái độ khi nói trước nhiều người. - Có kĩ năng giao tiếp làm việc nhóm hiệu quả.
Giải quyết vấn đề và sáng tạo	Phát hiện ra vấn đề, đề xuất biện pháp giải quyết phù hợp với vấn đề.
Tự chủ và tự học	Thông qua các hoạt động học tập như thu thập thông tin và trình bày báo cáo địa lí; vận dụng kiến thức để giải quyết các vấn đề thực tế.
3. Phẩm chất chủ yếu	
Chăm chỉ	Tích cực tìm thông tin và hứng thú với việc học, nghiên cứu các nội dung kiến thức liên quan bài học.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Đối với giáo viên

KHBD, bài trình chiếu Powerpoint

Hình ảnh minh họa.

Phiếu học tập.

- Tài liệu học tập.

2. Đối với học sinh

Dụng cụ học tập.

Thiết bị điện tử truy cập được Internet.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

A. Hoạt động 1: Khởi động

- a. **Mục tiêu:** Tạo hứng thú cho HS, kích thích trí tò mò của HS cho bài mới đồng thời kiểm tra kiến thức bài cũ.
- b. **Nội dung:** HS được yêu cầu tham gia trò chơi AI NHANH HƠN.
- c. **Sản phẩm:** Câu trả lời miệng của HS và nội dung ghi trong bảng nhóm.
- d. *Tổ chức thực hiện*

- Chuyển giao nhiệm vụ:

- + GV chia lớp thành các nhóm, có thể hoạt động theo mỗi bàn 1 nhóm.
- + Các nhóm chuẩn bị bảng nhóm, bút lông.
- + GV tổ chức trò chơi AI NHANH HƠN.
- + GV đọc câu hỏi, các nhóm suy nghĩ trả lời trong 30 giây.
- + Sau thời gian quy định của mỗi câu, các nhóm giơ bảng nhóm.

- Thực hiện nhiệm vụ:

- + Các nhóm thảo luận và viết đáp án vào bảng nhóm.
- + Mỗi câu trả lời có 30s để suy nghĩ và viết đáp án.
- + Các nhóm không nhìn bài của nhau.

Câu hỏi	Đáp án
Khí áp có ảnh hưởng đến lượng mưa như thế nào?	Vùng áp thấp mưa Vùng áp cao không mưa
Kể tên các nhân tố ảnh hưởng đến lượng mưa?	Khí áp, Frông, gió, dòng biển, địa hình.
Dòng biển có tác động như thế nào đến lượng mưa?	Dòng biển nóng chảy qua thì mưa nhiều. Dòng biển lạnh chảy qua thì mưa ít.
Gió Mậu dịch ở bán cầu Bắc thổi theo hướng nào?	Đông bắc
Gió Mậu dịch ở bán cầu Nam thổi theo hướng nào?	Đông nam
Khu vực nào ở châu Á có gió mùa hoạt động chủ yếu?	Nam Á, Đông Nam Á
Lượng mưa trên Trái Đất phân bố không đều theo	Vĩ độ và khu vực
Khí áp thay đổi theo các nhân tố nào?	Nhiệt độ, độ cao và độ ẩm.
Lượng mưa thấp nhất ở đâu?	Cực

Nhiệt độ thay đổi như thế nào từ xích đạo về cực?	Giám dân
---	----------

- Báo cáo, thảo luận:

- + Sau 30s/câu, các nhóm giơ bảng nhóm.
- + Các nhóm sẽ đưa ra nhiều đáp án khác nhau, GV hỏi mỗi nhóm tại sao lại đưa ra đáp án đó.
- + GV chốt lại đáp án đúng và đánh dấu nhóm có câu trả lời chính xác lên bảng lớp.

- Kết luận, nhận định:

- + GV khen ngợi sự tích cực của HS, tổng kết trò chơi, khen thưởng nhóm chiến thắng.
- + GV dẫn dắt vào bài mới.

A. Hoạt động 2: Hình thành kiến thức mới Hoạt động 2.1. Đọc bản đồ các đới khí hậu

a. Mục tiêu

- Xác định phạm vi và tên của các đới khí hậu.
- Trình bày được sự phân hóa thành các kiểu khí hậu.
- Xác định được đới khí hậu của Việt Nam.

b. Nội dung

HS được yêu cầu quan sát Bản đồ các đới và các kiểu khí hậu trên Trái Đất, hoàn thành phiếu học tập.

c. Sản phẩm

Kết quả trong PHT và câu trả lời miệng của HS.

d. Tổ chức thực hiện

- Chuyển giao nhiệm vụ:

GV yêu cầu HS làm việc theo cặp, quan sát bản đồ các đới và các kiểu khí hậu trên Trái Đất, hoàn thành phiếu học tập:

	- Xác định phạm vi và tên của các đới khí hậu:.....
	- Cho biết sự phân hóa thành các kiểu khí hậu ở các đới:.....
	- Xác định Việt Nam nằm trong đới khí hậu nào?:.....

- Thực hiện nhiệm vụ:

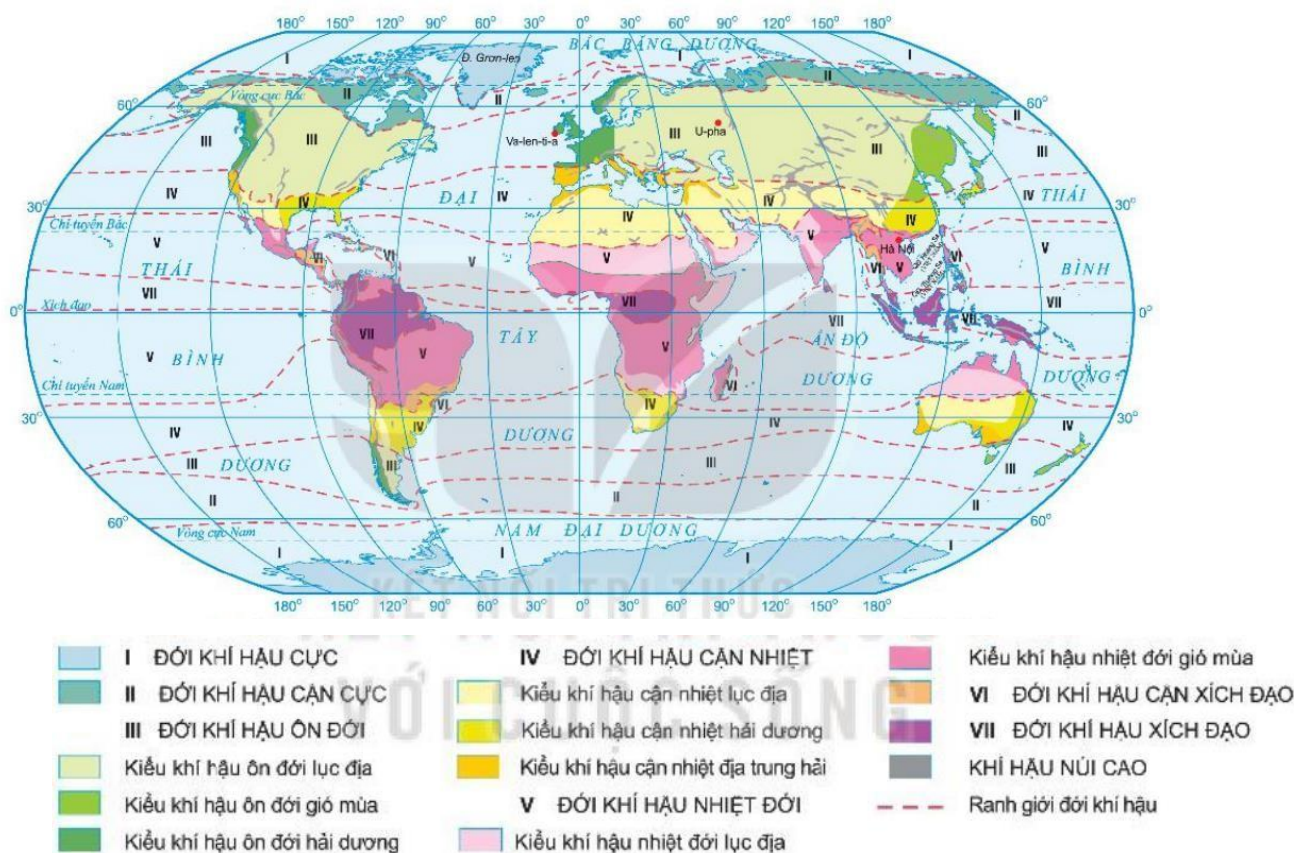
- + HS suy nghĩ và ghi câu trả lời ra giấy note trong 5 phút.

- Báo cáo, thảo luận:

- + Hết giờ, GV gọi một số HS trả lời.
- + HS khác nhận xét, góp ý, bổ sung.

- Kết luận, nhận định:

- + GV chuẩn kiến thức, mở rộng kiến thức:

Bản đồ các đới và các kiểu khí hậu trên Trái Đất

1. Đọc bản đồ các đới và các kiểu khí hậu trên Trái Đất

Xác định phạm vi và tên của các đới khí hậu: Cực, cận cực, ôn đới, cận nhiệt, nhiệt đới, cận xích đạo, xích đạo.

- Cho biết sự phân hóa thành các kiểu khí hậu ở các đới:
 - + Đới ôn đới: kiểu ôn đới lục địa, gió mùa, hải dương.
- + Đới cận nhiệt: kiểu cận nhiệt lục địa, hải dương, địa trung hải.
- + Đới nhiệt đới: kiểu nhiệt đới lục địa, gió mùa.

Xác định Việt Nam nằm trong đới khí hậu nào: Đới nhiệt đới.

Hoạt động 2.2. Phân tích biểu đồ một số kiểu khí hậu

a. Mục tiêu

- Phân tích được biểu đồ một số kiểu khí hậu trên thế giới.
- So sánh được đặc điểm của các kiểu khí hậu: nhiệt đới gió mùa, ôn đới lục địa, ôn đới hải dương.

b. Nội dung

HS được yêu cầu hoạt động theo nhóm chuyên gia và mảnh ghép: Phân tích biểu đồ nhiệt độ, lượng mưa của một số trạm khí tượng trên thế giới.

c. Sản phẩm

- Kết quả làm việc theo nhóm chuyên gia và mảnh ghép.

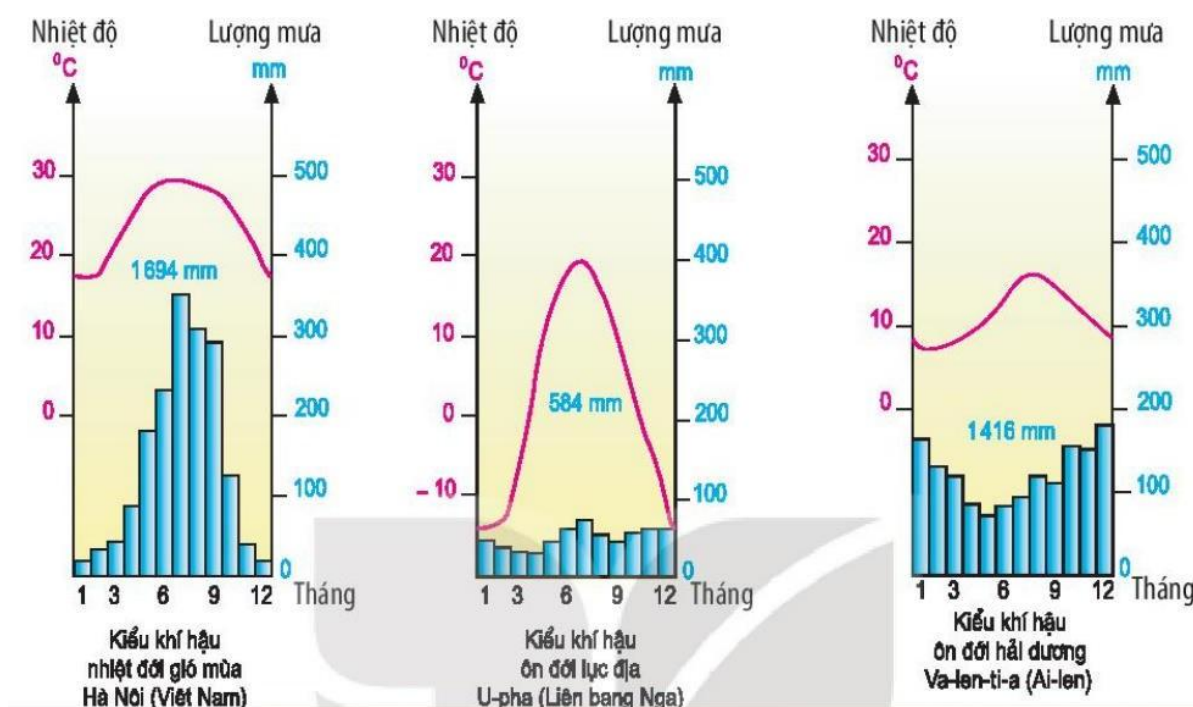
- Câu trả lời miệng của HS.

d. Tổ chức thực hiện

- Chuyển giao nhiệm vụ:

GV chia lớp thành 6 nhóm, giao nhiệm vụ cho các nhóm:

- ❖ Vòng 1: *nhóm chuyên gia*: Tìm hiểu về biểu đồ nhiệt độ, lượng mưa của một số trạm khí tượng trên thế giới:
 - + Nhóm 1, 2: tìm hiểu biểu đồ nhiệt độ, lượng mưa ở Việt Nam.
 - + Nhóm 3, 4: tìm hiểu biểu đồ nhiệt độ, lượng mưa ở Liên Bang Nga.
 - + Nhóm 5, 6: tìm hiểu biểu đồ nhiệt độ, lượng mưa ở Ai-len.

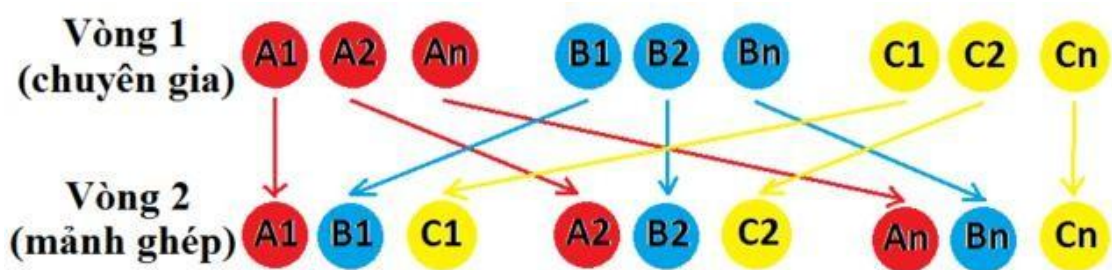

Biểu đồ nhiệt độ, lượng mưa của một số trạm khí tượng trên thế giới

Các nhóm chuyên gia hoàn thành PHT sau:

• Kiểu khí hậu: - Nhiệt độ trung bình tháng cao nhất (°C): - Nhiệt độ trung bình tháng thấp nhất (°C): - Biên độ nhiệt độ năm (°C): - Tổng lượng mưa cả năm (mm): - Chế độ mưa:

- ❖ Vòng 2: *nhóm mảnh ghép*: Hình thành 6 nhóm mới bằng cách các thành viên trong mỗi nhóm cũ đếm số thứ tự từ 1 □ 6. Các thành viên có cùng số thứ tự về 1 nhóm. Như vậy sẽ có 6 nhóm mới.

- *Thực hiện nhiệm vụ:*

- ❖ Vòng 1: Tìm hiểu về biểu đồ nhiệt độ, lượng mưa của một số trạm khí tượng trên thế giới.
 - + Các nhóm viết vào giấy A3.
 - + Thời gian: 5 phút.

- ❖ Vòng 2: nhóm mảnh ghép: Hình thành 6 nhóm mới. Các thành viên ở nhóm mới sẽ cùng chia sẻ những thông tin đã tìm hiểu được ở nhóm cũ. Sau đó các nhóm hoàn thành bảng tổng hợp về nhiệt độ lượng mưa của 3 địa điểm trên.

+ *Lưu ý: Các nhóm đổi chỗ cho nhau theo hướng dẫn. Để tránh việc học sinh di chuyển lộn xộn giáo viên cần quy định cách di chuyển, có hình thức khen/nhắc nhở khi nhóm di chuyển trật tự/ồn ào. Giáo viên chiếu sơ đồ và HS có 30 giây để di chuyển về nhóm mới.*

Các thầy cô có thể bố trí lớp học sao cho học sinh di chuyển được thuận lợi và không bị rối. Để tăng thêm không khí cho lớp có thể cho học sinh bắt tay, chào hỏi nhau và vỗ tay khi hình thành nhóm mới.

Biểu đồ	Hà Nội (VN)	U-pha (LBN)	Va-len-ti-a (Ai-len)
Nhiệt độ trung bình tháng cao nhất ($^{\circ}\text{C}$)			
Nhiệt độ trung bình tháng thấp nhất ($^{\circ}\text{C}$)			
Biên độ nhiệt độ năm ($^{\circ}\text{C}$)			
Tổng lượng mưa cả năm (mm)			
Phân bố mưa			

- *Báo cáo, thảo luận:*

- + Hết giờ, GV gọi các nhóm lên trình bày. Mỗi nhóm trình bày 1 - 2 ô trong bảng.

- + Các nhóm khác cùng đối chiếu kết quả, nhận xét, bổ sung.
- + GV quy định: Nhóm nào lắng nghe và tìm ra được điểm sai/điểm tốt ở nhóm trình bày thì nhóm đó được cộng điểm.

- *Kết luận, nhận định:*

- + GV: Nhận xét, khen ngợi phần làm việc của HS.
- + GV chuẩn kiến thức.
- + HS: Lắng nghe, ghi bài.

2. Phân tích biểu đồ một số kiểu khí hậu			
Biểu đồ	Hà Nội (VN)	U-pha (LBN)	Va-len-ti-a (Ai-len)
Nhiệt độ trung bình tháng cao nhất ($^{\circ}\text{C}$)	Tháng 6, khoảng 30°C	Tháng 7, khoảng $19,5^{\circ}\text{C}$	Tháng 7, khoảng 17°C
Nhiệt độ trung bình tháng thấp nhất ($^{\circ}\text{C}$)	Tháng 12, khoảng $17,5^{\circ}\text{C}$	Tháng 1, khoảng $14,5^{\circ}\text{C}$	Tháng 2, khoảng 8°C
Biên độ nhiệt độ năm ($^{\circ}\text{C}$)	$12,5^{\circ}\text{C}$	34°C	$9,0^{\circ}\text{C}$
Tổng lượng mưa cả năm (mm)	1694 mm	584 mm	1416 mm
Phân bố mưa	Chênh lệch lớn, mưa nhiều vào mùa hạ, ít mưa vào mùa đông	Khá đều trong năm và ở mức thấp, mùa hạ mưa nhiều hơn	Khá đều trong năm và ở mức thấp, mưa nhiều vào thu đông, ít hơn vào mùa hạ

Hoạt động 3: Luyện tập

a. Mục tiêu

- Tạo hứng thú cho HS, kích thích trí tò mò của HS.
- Mở rộng thêm kiến thức về thời tiết – khí hậu cho HS.

b. Nội dung

HS được yêu cầu tham gia trả lời các câu hỏi trắc nghiệm Quizz trên Zingnews.vn.

c. Sản phẩm

- Kết quả trả lời các câu hỏi trắc nghiệm Quizz trên Zingnews.vn.
- Câu trả lời miệng của HS.

d. Tổ chức thực hiện

- Chuyển giao nhiệm vụ:

- + GV cho HS sử dụng điện thoại có kết nối internet, quét mã QR sau để trả lời các câu hỏi trắc nghiệm Quizz trên Zingnews.vn, sau đó HS báo cáo kết quả xem được bao nhiêu câu đúng.
- + HS được nhiều câu đúng nhất sẽ chiến thắng.

Truy cập link: <https://zingnews.vn/noi-nao-mua-nhieu-nhat-the-gioi-post1064624.html>

- *Thực hiện nhiệm vụ:*

- + HS thực hiện nhiệm vụ như yêu cầu.
- + Truy cập link hoặc quét mã QR để trả lời câu hỏi.

- *Báo cáo, thảo luận:*

- + GV gọi HS báo cáo kết quả.
- + HS nào nhiều đáp án đúng nhất được điểm cộng.

- *Kết luận:*

- + GV khen ngợi sự tích cực của HS tham gia trả lời.
- + GV mở rộng thêm một số kiến thức về khí hậu.

Hoạt động 4: Vận dụng

Mục tiêu

Vận dụng được kiến thức và kĩ năng đã học để giải thích hiện tượng xảy ra trong thực tế.

Nội dung

GV chiếu bản đồ các đới và các kiểu khí hậu trên Trái Đất, yêu cầu các cặp nhìn bản đồ tự chia ra 1 bạn đặt câu hỏi về quốc gia/khu vực A nằm trong đới/kiểu khí hậu nào, 1 bạn dựa vào bản đồ tìm trả lời; sau đó đổi ngược lại.

Sản phẩm

Câu trả lời miệng của HS.

Tổ chức thực hiện

- **Chuyển giao nhiệm vụ:**

- + Hoạt động theo cặp.
 - + GV chiếu bản đồ các đới và các kiểu khí hậu trên Trái Đất, yêu cầu các cặp nhìn bản đồ tự chia ra 1 bạn đặt câu hỏi về quốc gia/khu vực A nằm trong đới/kiểu khí hậu nào, 1 bạn dựa vào bản đồ tìm trả lời; sau đó đổi ngược lại.
 - + *Ví dụ: Bạn A hỏi “Nước Nga chủ yếu nằm trong đới khí hậu nào?”, Bạn B trả lời “Nga chủ yếu nằm trong đới khí hậu ôn đới”; ngược lại B hỏi “phía Tây của châu Âu chủ yếu có kiểu khí hậu gì?” A trả lời “phía Tây của châu Âu chủ yếu có kiểu khí hậu ôn đới hải dương”*

- *Thực hiện nhiệm vụ:*

- + Các cặp thực hiện nhiệm vụ như yêu cầu.
- + Thời gian: 3 phút.

- *Báo cáo, thảo luận:*

- + GV có thể gọi vài cặp đứng lên chỉ bản đồ, 1 bạn hỏi và 1 bạn trả lời như lúc đang thực hiện nhiệm vụ.

+ Hoặc GV đặt câu hỏi: Ví dụ: Lào nằm trong đới khí hậu nào?, yêu cầu HS lên chỉ bản đồ và trình bày.

+ Nhóm HS lắng nghe, nhận xét, bổ sung.

- *Kết luận:*

+ GV khen ngợi sự tích cực của các cặp.

+ GV chuẩn kiến thức.